

תפ"ח 41461/05/21 - מדינת ישראל נגד מוחמד דבаш

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ח 41461-05-21

פני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד

כב' השופט אריה רומנווב

כב' השופט מרים ליפשיץ-פריבס

המאשימה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

הנאשם
מוחמד דבаш
ע"י ב"כ עזה"ד שי טובים

גמר דין

1. הנאשם, ליד 2001, הודה והורשע בגין הסדר טיעון בעבירה של רצח לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק") ובعبارة של חבלה במצויד לפי סעיף 413ה לחוק. מדובר באירוע שהתרחש ביום 21/6/2013 בתקופת הרמדאן. המנוח נסע במכוניתו ברחוב צר, ומולו הגיע הנאשם שננהג ברכבו. בין השניים התפתח ויכוח באשר לפניו הדרך. המנוח לא יכול היה לנטרע לאחר שכך היו מאחוריו עוד מכוניות. מאחריו מכונית הנאשם לא הייתה מכונית. אנשים ובני משפחה שהיו באותו מקום ניסו להרגיע את הצדדים ובעיקר את הנאשם. בשלב מסוים, הנאשם השתחרר מהחזית בן משפחה, ניגש לתא המתען של מכוניתו, הוציא שם פטיש, רץ אל רכבו של המנוח, הכה בעוצמה בשמשת הרכב האחורי, בשמה הקדמית ובמכסה המנוח, ולאחר מכן התקrab אל המנוח הניב את הפטיש והלם במנוח בכונה לגרום לו לחבלה חמוצה. כתוצאה מהמעשים נגרם למנוח שבר דחוס בגולגולת ולאחר חצי שעה נפטר המנוח.

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרת הוסכם כי הנאשם יודה ויורשע בכתב האישום המתוקן, המאשימה תעזור למתחם בטוח שבין 15 ל-19 שנים מאסר ותבקש להטיל על הנאשם 17 שנות מאסר. הוסכם כי ההגנה תהא חופשית בטיעוניה. כן הוסכם, כי לצורך הטיעונים לעונש בעניין נסיבות ביצוע העבירה יכירע בית המשפט בשאלת האם נמצא במצבה סיכון בזרת האירוע בסמוך למקום בו התמוטט ונפל המנוח, על סמך עדויות שנשמעו. הצדדים הגיעו סיכומים בשאלת זו ובהחלטה שניתנה על ידנו ביום 8.1.23 קבענו כי לא הוכח כי הייתה סיכון בזרת האירוע.

טענות הצדדים לעונש

טענות המאשימה

עמוד 1

3. המאשימה טענת כי הנאשם הורשע בהמתה באדיות ובחבלה מזיד ברכב, באופן המתואר בכתב האישום המתוון, וכי שניתן לראות בסרטון שתיעד את האירוע. נכון סכום באשר לשימוש בדרכו, ואף שהו ניסיונות להרגיע את הנאשם, הנאשם הוציא מכונתו פטיש, ניפץ את שמשות רכבו של המנוח והנחתת מכה על מצחו של המנוח שגרמה למוותו. המאשימה טענת, כי נפגע ערך עליון של קדושת החיים ושלמות הגוף, וחוי המנוח נגדעו ומשפחתו איבדה את היקר לה. אמנם לא הוגש תסקירות נגעי עבירה, אך העידו קרוביו משפחה של המנוח ומדוברם עליה שהמנוח ציפה ללידת ילדו. המאשימה הפנתה לפסיקה באשר לעבירות הרצח באדיות. נתען, כי במספר פסקי דין שניינו לאחרונה הייתה החמורה בענישה (באה הפניה לאותן החלטות). לטענת המאשימה, הענישה אמורה להלום את חומרת המעשה ותוצאותיה בKİFOח חי אדם. لكن בקשה המאשימה כי יקבע מתחם שבין 15-19 שנים מאסר, בהתחשב גם בנסיבות ביצוע העבירה וחלוקתו של הנאשם באירוע. לדברי המאשימה, ניתן היה לפטור הסיטואציה שנוצרה בכביש ללא אלימות כלל, והנายน במעשהו גדע באחת את חייו של המנוח, אדם צער שעמד להיות אב.

הנายน אמן הודה במעשה (הgem שהדבר נעשה לאחר שהחלה שמיעת הראיות) אך יש לו הרשעה ממין העניין בעבירות אלימות (באירוע של חבטה בלום ברזל אחר). לפיכך יש לדעת המאשימה למקם את הנאשם באמצעות המתחם ולגזר עליו 17 שנים מאסר. בנוסף יש להפעיל את המאסר המותנה במצבה. כמו כן יש להטיל פיצוי מקסימלי ומאסר מוותנה.

טענות ההגנה

4. מטעם ההגנה העידו אביו של הנאשם **עים אסعد דבאס** ואימו **אבטסאטם דבאס**. אביו של הנאשם אמר כי מאז 2017 סובל הנאשם ממחלה נפש ומטופל על ידי פסיכיאטר ופסיכולוג והוא מקבל טיפול רפואי. באשר לאירוע האב, כי בעקבותיו סולקה משפחתו מהבית פעים (המשפחה חזרה לביתה לפני חודשים) ושולם סך של 180,000 דינר (תשע מאות אלף ₪) במסגרת סולחה (צורפו מסמכיו העטווה). להורי הנאשם 7 ילדים, מתוכם חמישה מתחת לגיל 18. המצב הכלכלי של המשפחה כiom קשה. האב העיד כי בעטווה נאמר לו שהם חייבים לעזוב את הכפר ולשלם את הפיצוי, כאשר המשפחה חזרה בפעם הראשונה לבית, הוציאו שלושה רכבים. כiom ומזה חודשיים כאמור הם מתגוררים שוב בביתם וחרדים לשולם.

אמו של הנאשם אמרה בעדותה כי להם חמישה בנים ושתי בנות, מגיל 24 ועד גיל 7. הנאשם מטופל אצל פסיכולוג מאז 2017. האם לקחה אותו לרופא פרטி מכיוון שהוא התbiasל לכת לרופא קופת חולים. הנאשם קיבל מרשם לטרופות (שהוזכרו בשמותיהם) והוא היה מטופל עד לאירוע. לפני המקרה הנאשם סירב ליטול את אחת התרופות במשך ארבעה ימים חרף מאמציה ותחבולותיה לגורם לו ליטול את התרפופה. לדברי האם, כאשר הנאשם אינו לוקח תרופה, אפילו יומ אחד, מופיעים התסמינים של המחלת.

5. **הסנגור**, הוסיף כי מצבו של הנאשם אינו פשוט: הנאשם טופל בעבר בטיפולים פסיכיאטריים וסובל מבעיות נפשיות אמיთיות. לעניין זה הוגש ד"ר רפואי מ"ד רחמי מ"ר מחמוד עבד אללה סיחויל (נוירולוג-פסיכיאטרי) לפיו הוא טיפול בנายน בשנים 2017 עד 2018 וכי הנאשם סובל מהפרעה דליזונלית וקיבל ריספרידל. כן הוגש ד"ר פסיכיאטרי מ"ר איאד חלאק (פרופ' לפסיכולוגיה באוניברסיטת אלקודס) בנוגע למצבו של הנאשם, בעיקר נכון שני אירועי אלימות

אותם עבר (צורפו מסמכים רפואיים בندון). מהמסמכים ניתן ללמוד כי אכן לנאים בעיה נפשית מסוימת בגין הינה מטופל בשנים האחרונות. אותה הפרעה לא נתען כי הכניסה אותו תחת פטור מחירות פלילית.

לענין הרפורמה בדייני המתה נאמר כי קיים מגוון של עבירות בעבירות המתה. אכן, עקרון קדושת החים הוא מקודש, אך יש להביט על קשת המקרים באופן רחב יותר. הסגנון ציון כי בתם המשפט עסקו במקרים מורכבים, בהם בית המשפט מקבל ומכל את מגוון המעשים שאדם יכול לגרום להם וכיitz יש להגביל לאותם מקרים. המקרים אלה הפנה המשימה, כך נתען, אינם דומים בנסיבותיהם לעניינו, אלא חמורים יותר.

עוד נתען, כי במקרה שלנו יש להביט על המעשה כמעשה שלא נועד להמית אדם. האקט הראשון היה פגעה ברכב, המעשה היה רגעי לחלוטין, היו رجالים לטענה שהנאים סבר שהיתה סיכון בזירה. אמנם חלקו של הנאים הוא הדומיננטי, אבל גם למנוח היה חלק באירוע אף שאין להטיל עליו אשמה. לכן, מתחם הענישה לטענת ההגנה הוא 56 חודשים עד 13 שנים (כפי המקרים אליהם הפנה הסגגור). נתען, שאין תצהיר נפצעי עבירה, ובאירוע הייתה קבוצה גדולה של בני משפחת הקורבן אל מול הנאים, ולאחר החבטה במנוח, היו בני משפחת המנוח במקום שנזעקו לעזרתו.

לענין המיקום במתחם: נתען כי לנוכח הרשעה קודמת אחת בלבד, לאור הוודאות וಗילו הצער של הנאים, יש למקרה חלק האמצעי של השלישי התחתון.

6. **הנאשם** פנה לבית המשפט ואמר שהוא מצטרע על מה שקרה. לדבריו, הוא לא התקoon להכות, הדבר היה בטעות, כל רצונו היה לפגוע במכוניתו של המנוח שתקף אותו בסיכון, וכשראה שהמנוח עם הסיכון, רצה רק להרחק אותו ולברוח, ולא התקoon להכות בו עם הפטיש. לדבריו, הוא מקבל בכלל תרופות (אותן פירט).

בעניינו של הנאים התקבל תסוקיר שירות מבחן. התסוקיר מפרט את נסיבות חייו של הנאים, שהנו הבן השני במשפחה בה הורים ושבעה ילדים. מצבה של המשפחה בכיר רע עקב חוסר תפקוד של האב והמשפחה במצב סוציאקונומי נמוך. נוכח מצבה של המשפחה הנאים סייע בפרנסתה. בתסוקיר מתוארים שלושה אירועים טראומטיים קשים אותם חווה הנאים, שגרמו לו לפחדים ולתופעות לוואי. בגיל 17 אובחן הנאים כסובל ממחלות שווא והתנהגות כפייתית. הנאים טיפול ומטופל רפואי והוא בטיפול מאז מרץ 2017 ועד נובמבר 2018. בתסוקיר ציון כי הנאים מתקשה לקחת אחריות אף מביע חרטה عمוקה ומבטא רצון להשתקם. שירות המבחן המליץ על מסר מוחשי ועל מתן טיפול.

דין

7. על עבירות המתה באדיותה בעיר חי' אדם נאמר בפסק דין של כב' השופט אלרון בע"פ 5806/22 מדינת ישראל נ' מוחמד גרייפה (20.11.2022): "... **עובד האדיש, היעדר העדפה לגבי התוצאות התוצאות** מבטאת בחירה מלאה מצד **לפגיעה אפשרית בעיר המוגן, משכך, היחס השלילי והמזולל של האדיש כלפי עורך חי' אדם - והאשמה הנודעת למשעו בגין יחס זה, קרובים יותר למתקoon המיחיל להגשה התוצאה ופועל**

להוציאה לפועל, מאשר קל הדעת המקווה שזו לא תתרחש (ראו בהרחבה: מרדכי קרמניצר וחאלד גנאים הרפורמה בעבירות המתה (2019) לאור עקרונות היסוד של המשפט ומחקר היסטורי והשוואתי 281-262 (2020)). "... מכלל האמור, עולה כי בעניין המחוקק המתה הנעשית ביסוד נפשי של אדישות משקפת יחס שלילי וזלזול ניכר כלפי חי אדם (ע"פ 1464/21 קפוסטין נ' מדינת ישראל, פסקה 45 [פורסם בبنבו] 11.9.2022) (להלן: "עניין קפוסטין"), וכי הרפורמה בעבירות המתה מבטאת החمرة-מהותית, ערכית ועונשית בענישה במקרה של רצח באדישות" (פסקות 15-16).

מעשה המתה ביסוד הנפשי של אדישות, חוסה תחת עבירות הרצח "הבסיסית" (סעיף 300(א) לחוק) ורק עבירת הרצח בנסיבות חמימות (סעיף 301א לחוק) חמורה ממנו. "בכך, המחוקק ביקש לבטא את החומרה הרבה שיחס ל谋שה המתה ביסוד נפשי של אדישות ולמידת האשם של מבצעו באמצעות "ティגו כירוץ" על כל המשתמע מכך ו- 'אות הקין' שיישא בעקבות מעשיו" (ע"פ 2654/22 מדינת ישראל נ' דישלבסקי, פסקה 10 [פורסם בبنבו] (6.12.2022) (עפ 2649/21 יצחק סילברה נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (19.2.2023))).

במקרה דנן, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הנה גבואה והובילה לקטילת חי אדם. המעשים בהם הורשע הנאשם, בוצעו על רקע סכוסר מיותר בכביש. לא ניתן לקבל ואין להשלים עם מצב בו בעקבות סכסוך אוויל, שלו וحصر חשיבותו אותו ניתן לפרט בין רגוע ובאופן רגוע, בהידברות בין נהגים יקום איש על רעהו להרגו, ככה סתם תוך התנהגות בוטה וברוטאלית. בעניין זה חמורות הנסיבות בהן לא היה בידי המנוח לפנות את הדרך הקרה למעבר של הנאשם. כך, שעה שהיא טור מכוניות מאחוריו רכבו של המנוח. בשונה מהמנוח, הנאשם יכול היה לנסוע עם רכבו לאחר ותוך שניית התסבוכת, במבוי הסתום שנוצר בכביש, הייתה באה על פתרונה. חלף זאת, חמתו של הנאשם בערה בו באופן שעובר להנחתת המהלומה הקטלנית במנוח, בני משפחה נאלצו לאחוז בו וניסו לרשן את התנהגותו, אולם ללא הועיל. הוא השחרר מ אחיזתם, חזר למכוונתו, הוציא פטיש והפטיע את המנוח בהגינו לעבר רכבו שם ניפץ את שמשות מכונית המנוח, חבל במכסה המנוח ולא הסתפק בכך, אלא, וכך שניתן היה לראות בסרטון, ניגש הנאשם אל המנוח והלם במצבו חבטה אחת עזה כמות. נסיבות קיומיות אלו של האירוע בקטילת אדם בשל עניין שאינו עניין והאלומות הפושה בכבישים, בקלות בלתי נסבלת של קיפוח חי אדם צריכה לקבל ביטוי ברמת הענישה.

8. בקביעת מתחם העונש ההולם הבאונו בחשבון את הערכים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, כמו גם את מדיניות הענישה הנהוגה. **בעניין קפוסטין**, שם עסקין בהמתה באדישות בתקיפה של בן את אמו בנסיבות חוזרות ונשנות. בית המשפט המחויזי קבע מתחם הנע בין 15 ל-22 שנה ובערעור המתחם שונה והועמד על בין 18 ל-22 שנות מאסר. בע"פ 2654/22 מדינת ישראל נ' סרגיי דישלבסקי (6.12.2022) אליו הפנתה המאשימה החמיר בית המשפט העליון את המתחם בעניינו של המשיב שהורשע בהמתה באדישות, מ-18 ל-22 שנות מאסר. שם עסקין באירוע מתמשך כלפי דר רחוב שנותר שרוע על הרצפה ללא כל סיוע, שלא כבעניינינו.ת"פ (מחוזי חיפה) 17-09-2058 מדינת ישראל נ' יהודה אבו שנדי ו- 8 אח' (6.10.2019) הורשע הנאשם, צער נעדר עבר פלילי, בהריגה ובגרימת חבלה בכוכנה מחמירה בגין ירי למתחם מגורים שגרם למות אישת ופיצעת בהנה תוך שימוש בנשק. נקבע מתחם הנע בין 14 ל-20 שנות מאסר, ועונשו הועמד על 14.5 שנות מאסר. ע"פ 3216/01 צאלח שאכר נ' מדינת ישראל (18.2.2002) הורשע המערער במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הריגה, בעניצה של סכין בחזה של המנוח. טווח העונשה שעליו הוסכם במסגרת הסדר טיעון היה 20-15 שנה ונדרחה ערעור על חומרת עונש של 20 שנה ונקבע כי העונש בטוחה עליו הוסכם בהתאם להסדר הטיעון

ובהתחשב בנסיבות האירוע המצויה בדרגה קרובה לרצח.

לאחר שקלנו את הדברים בנסיבות האירוע ולנוכח מעשיו של הנאשם, בהתחשב בין היתר בתחום שנקבע בהסדר הטיעון כי המשימה תעזור לו בטווח שבין 15-19 שנה, אנו קובעים כי מתחם העונש נמצא בטווח שבין 14 ל-18 שנים מאסר בפועל, לצד עונשים נלוויים.

9. באשר לעונש הראי לנאים, הנאשם הינו ליד 2001 וב עברו הרשעה אחת בעבירות אלימות. יש לזכור לזכותו את הודהתו וכן, במידה מסוימת, את מצבו הנפשי.

10. לנוכח האמור, אנו גוזרים על הנאשם כל הלא:

א. מאסר בפועל לתקופה של 15 שנים. תחילת מאסרו מיום מעצרו.

ב. מאסר מותנה לתקופת 8 חודשים והתנאי הוא שה הנאשם לא יעבור שנים מיום שחרורו ממשר.

ג. אנו מפעילים את עונש המאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 20-01-4857 של בית המשפט השלום בירושלים בחופף לעונש שהוטל עליו בתיק הנוכחי, כך שscr הכלול יהיה על הנאשם לרצות 15 שנים מאסר.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ז' אדר תשפ"ג, 28 פברואר 2023, במעמד ב"כ המשימה, ב"כ הנאשם וה הנאשם עצמו.

מרית ליפשיץ פריבס, שופטת

אריה רומנוב, שופט

השופט רפי כרמל, אב"ד, סגן נשיא